

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
МАЛИНСЬКИЙ ЛІСОТЕХНІЧНИЙ КОЛЕДЖ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»  
Голова приймальної комісії  
\_\_\_\_\_ Іванюк І.Д.  
«\_\_» \_\_\_\_\_ 2021 р.

**ЗГІДНО  
З ОРИГІНАЛОМ**

**ПРОГРАМА**  
**ВСТУПНИХ ФАХОВИХ ВИПРОБУВАНЬ**  
для вступників на ОПС "фаховий молодший бакалавр"  
спеціальність 205 Лісове господарство  
(освітньо-професійна програма «Лісозаготівля та первинна  
обробка деревини»)  
на основі ОКР «Кваліфікований робітник»

**ПРОГРАМА ТА МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДЛЯ ВСТУПНИХ ФАХОВИХ  
ВИПРОБУВАНЬ** для вступників спеціальності 205 Лісове господарство (освітньо-  
професійна програма «Лісозаготівля та первинна обробка деревини»)

**Укладачі:** викладачі спеціальних дисциплін: Плащенко О.В., Стасюк С.В.,  
Павленко Н.О., Лахно С.В. , Павлюк О.П.

**Рецензент:** Шемет О.І., викладач-методист

Викладені навчальні програми та методичні вказівки, списки літератури з  
«Технологія лісокористування з основами деревинознавства», «Обладнання  
лісосічних і лісоскладських робіт », «Охорона праці»

**Розглянуто та схвалено на засіданні фахової атестаційної комісії.**

Протокол №1 від « 15»лютого2020р.

Голова комісії Т.С.Ганжалюк

## Зміст

|                                                                                                  |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Загальні положення .....                                                                      | 4  |
| 2. Критерії оцінювання відповідей .....                                                          | 5  |
| 3. Програма та зміст навчальних дисциплін, що виносяться на вступне<br>фахове випробування ..... | 6  |
| Навчальна програма з дисципліни «Технологія лісокористування основами<br>деревинознавства» ..... | 6  |
| Навчальна програма з дисципліни «Обладнання лісосічних і лісоскладських<br>робіт » .....         | 9  |
| Навчальна програма з дисципліни «Охорона праці» .....                                            | 11 |
| Список рекомендованої літератури .....                                                           | 16 |

## 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Методичні рекомендації з підготовки до вступних фахових випробувань розроблені на базі положення «Про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах».

Збірник призначений для проведення вступних випробувань з фахових предметів на спеціальність 205 Лісове господарство (освітня програма «Лісозаготівля та первинна обробка деревини»).

Його мета - перевірити відповідність знань, умінь і навичок вступників програмовим вимогам з технології лісокористування з основами деревинознавства, обладнання лісосічних і лісоскладських робіт, охорона праці.

Тривалість виконання тесту - 45 хвилин (час на вступну бесіду та інструктаж не враховується).

У збірнику представлено 20 варіантів завдань у тестовій формі. Кожен з варіантів в своєму складі містить по 20 завдань. При цьому для кожного тестового завдання показано 3 відповіді, з яких тільки одна правильна. Завдання з вибором відповіді вважається виконаним, якщо у бланку відмічена тільки одна літера, якою позначена правильна відповідь. При цьому вступник не повинен наводити будь-які міркування, що пояснюють його вибір. Правильне розв'язання завдань оцінюється двома балами.

Під час вступних випробувань передбачено оцінити теоретичні і практичні вміння вступників.

## **2. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ ПРИ СКЛАДАННІ ВСТУПНИХ ФАХОВИХ ВИПРОБУВАНЬ**

Після розв'язання комплексних тестових завдань відповіді вступників оцінюються за 200-т бальною шкалою. Схема оцінювання виконаних робіт наведена в таблиці

Таблиця 1 –Оцінювання виконаних завдань

| <b>Сума балів за відповідь</b> | <b>Оцінка (бали)</b> | <b>Оцінка за<br/>200-бальною шкалою</b> |
|--------------------------------|----------------------|-----------------------------------------|
| 40                             | 12                   | 200                                     |
| 38-39                          | 11                   | 190                                     |
| 36-37                          | 10                   | 180                                     |
| 34-35                          | 9                    | 170                                     |
| 32-33                          | 8                    | 160                                     |
| 30-31                          | 7                    | 150                                     |
| 28-29                          | 6                    | 140                                     |
| 26-27                          | 5                    | 130                                     |
| 24-25                          | 4                    | 120                                     |
| 19-23                          | 3                    | 110                                     |
| 13-18                          | 2                    | 100                                     |
| 1-12                           | 1                    | 100                                     |

### **3. ПРОГРАМА ТА ЗМІСТ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН, ЩО ВИНОСЯТЬСЯ НА ЕКЗАМЕН**

#### **Зміст предмету**

#### **«Технологія лісокористування з основами деревинознавства»**

#### **Тема 1. Вступ. Лісові багатства України**

Кваліфікаційна характеристика професії “лісоруб.

Мета і завдання предмета. Площа лісів України. Деревні ресурси держави. Використання деревини в народному господарстві. Раціональний підхід до лісокористування. Механізація лісосічних робіт

#### **Тема 2. Будова дерев і деревини**

Загальна будова дерева. Основні породи дерев. Будова деревини хвойних і листяних порід.

#### **Лабораторно-практична робота**

1. Вивчення основних хвойних і листяних порід дерев .

#### **Тема 3. Низькоякісна та дров'яна деревина**

Загальні поняття про круглі лісоматеріали. Дрова, їх розміри, сортування та укладання дров.

#### **Тема 4. Властивості і вади деревини**

Характеристика деревини основних порід і її промислове значення. Основні властивості деревини.

Вади деревини та їх вплив на властивості деревини.

Лабораторно-практична робота:

1. Визначення вад деревини .

2. Визначення деревини хвойних і листяних порід .

#### **Тема 5. Лісове товарознавство**

Загальні положення про стандартизацію. Мета і завдання стандартизації.

Класифікація лісової продукції. Продукція із дерев.

Встановлення в стандартах породи, розмірів і якості деревини.

Лісоматеріали круглі і колоті.

Розкрязування круглих лісоматеріалів.

Маркування, сортування, обмір і облік круглих лісоматеріалів.

Зберігання круглих лісоматеріалів.

Сортименти із прикореневих і кореневих частин дерева.

#### **Лабораторно-практична робота**

3. Визначення об'єму лісоматеріалів .

#### **Тема 6. Стандарти і технічні умови та лісоматеріали**

Класифікація лісоматеріалів. Номінальні розміри, припуски і допуски. Характеристика круглих лісоматеріалів.

## **Тема 7. Ручні лісосічні роботи**

Загальні відомості про підготовчі роботи на лісосіці. Поняття про підріст і підлісок. Правила вирубування чагарника, розчищення снігу навколо дерев перед звалюванням.

Правила і прийоми обрубання гілля. Заготівля деревної зелені.

Очищення лісосік від порубочних решток після зимової заготівлі лісу.

Збирання в купи, вали і спалювання порубочних решток та гілля.

Безпека праці при виконанні робіт. Пожежна безпека.

## **Тема 8. Технологія звалювання дерев ручними пилками**

Зона виконання роботи. Огляд дерева.

Підготовка робочого місця навколо дерева перед звалюванням. Підріз, недоріз, використання допоміжних звалювальних пристроїв. Правила заточування і правлення ручних пилок. Безпека праці при виконанні робіт.

## **Тема 9. Технологія обрізування гілля і спилювання молодих дерев моторними інструментами**

Правила обрізування гілля бензомоторними або електромоторними інструментами.

Зрізання пошкодженого під час звалювання підросту і підліску.

Правила спилювання молодих дерев і чагарника кушорізом.

Заготівля хмизу.

## **Тема 10. Лісозаготівельні роботи**

Поняття про лісосіку. Очищення площадок від порубочних залишків (кори, обрізків, сміття) та снігу для поділу деревини. Прибирання відходів при поділі круглого лісу, пеньків на осмол та на інших роботах. Безпека праці при виконанні робіт.

Ручні лісозаготівельні інструменти та пристрої: ручні пили, сокири, колун, клинки, кувалди та інші. Правила користування ними.

Прийоми колення і розпилювання дров вручну.

## **Тема 11. Технологія звалювання дерев моторними пилками**

Основні вимоги при звалюванні дерев, фактори, які впливають на них.

Огляд дерева: стан, діаметр і нахил дерева, форма крони, наявність зовнішніх вад, великих сухих сучків, сила і напрямок вітру, напрям звалювання.

Підготовка робочого місця: прибирання чагарника низько звисаючих гілок, розчищення снігу, вибір шляху відходу і розчищення його від снігу і перешкод.

Підріз: розмір, місце, форма і глибина підрізу. Схеми підрізу. Величини недорізу.

Спилювання дерев. Число прийомів спилювання в залежності від діаметра дерева.

Зштовхування дерева в заданому напрямку.

Звалювання дерев з допомогою гідроклина.

Звалювання дерев цінних порід.

Звалювання буреломних, гнилих та інших небезпечних дерев.

Звалювання дерев на схилах.

### **Тема 10. Технологія розкрязжування хлестів і колод**

Загальні положення розмітки і розкрязжування хлестів.

Особливості розкрязжування хлестів хвойних і листяних порід.

Способи зберігання крупних лісоматеріалів.

Безпека праці при виконанні робіт.

### **Тема 11. Штабелювання лісоматеріалів**

Значення і необхідність штабелювання лісоматеріалів. Конструкції штабелів і їх розміщення. Безпека праці при штабелюванні лісоматеріалів.

### **Тема 12. Технологія і організація лісосічних робіт**

Поняття про лісозаготівельне виробництво. Склад і зміст основних і підготовчих робіт на лісосіці.

Технологічні схеми розробки лісосік.

Способи розробки пасік.

Технологія очищення дерев від гілок.

Технологія розробки лісосік багатоопераційними машинами.

### **Тема 13. Прибирання пнів**

Корчування пнів вибуховим методом. Небезпечна зона. Безпека праці при проведенні вибухових робіт. Заготівля осмолу. Складування пнів.

### **Тема 14. Продукція лісопильного виробництва**

Характеристика пилопродукції. Чистота поверхні деревини. Припуски пилопродукції на механічну обробку та всихання.

Пиломатеріали хвойних і листяних порід. Заготовки із деревини хвойних, листяних порід.

### **Тема 3. Нижні склади і переробка деревини**

Роль сучасних нижніх складів. Територія і площа складів.

Перелік операцій, які виконуються на складах.

### **Тема 15. Технологія розпилювання кряжів**

Загальні положення розмітки і розпилювання кряжів. Особливості розпилювання кряжів листяних і хвойних порід на чурбаки для вироблення фанери, рудникового стояка, сірників на лижні, ложові заготовки, баланс та інші сортименти. Безпека праці при виконанні робіт.

### **Тема 16. Технологія розпилювання осмолу і пеньків**

Поняття про осмол: стовбурний і пневий.

Технологія розмітки і розпилювання осмолу, ялинкових і дубових пеньків та відходів лісозаготівель бензино- або електромоторними пилками. Технологія розмітки і розпилювання пневого осмолу на слешерних механізмах. Безпека праці при виконанні робіт.

## **Зміст предмету**

### **«Обладнання лісосічних і лісоскладських робіт»**

#### **Тема 1. Вступ**

Мета і завдання предмета. Загальні поняття про лісосічні та лісоскладські роботи.

Класифікація обладнання.

#### **Тема 2. Ручний інструмент**

Ручні лісозаготівельні інструменти і пристрої. Ручний корувальний інструмент. Вимоги до якості корування лісоматеріалів згідно зі стандартами. Способи корування.

Правила утримування, заточування і правлення інструменту.

Безпека праці при виконанні робіт.

#### **Тема 3. Пилки для розпилювання дров**

Пилки для розпилювання дров. Будова і принцип роботи пилок з механічним та електричним приводом. Регулювання пилок. Основні несправності, причини виникнення і усунення.

Безпека праці при виконанні робіт.

#### **Тема 4. Будова і правила експлуатації електромоторних пил і гілкорізів**

Використання електромоторних пил і гілкорізів.

Будова електродвигуна, редуктора, пиляльного апарата, вимикача, рукояток керування. Підключення до електричного кабеля. Правила експлуатації.

Будова електрогілкорізів і правила їх експлуатації.

#### **Лабораторно-практична робота**

5. Вивчення будови електромоторних пил і гілкорізів (2 год.).

#### **Тема 5. Технічне обслуговування бензиномоторних пил**

Види і періодичність технічного обслуговування бензиномоторних пил.

Щоденне технічне обслуговування

Профілактичні технічні обслуговування.

Сезонне обслуговування. Правила заточування різальних ланцюгів.

Безпека праці при проведенні технічного обслуговування.

#### **Тема 6. Заточування ланцюгів пилок і ножів**

Верстати для заточування різальних ланцюгів. Будова і робота.

Верстати для заточування ножів. Будова і робота.

Безпека праці при роботі на заточувальних верстатах.

#### **Тема 7. Технічне обслуговування електромоторних пил і кабелів**

Види і періодичність технічного обслуговування електромоторних пил.

Щоденне і профілактичне обслуговування. Правила заточування різальних ланцюгів.

Технічне обслуговування кабелів.

Безпека праці при виконанні робіт.

### **Тема 8. Консервація і зберігання бензино- і електромоторних пил**

Правила довгочасного зберігання пил. Підготовка пил до зберігання.  
Правила зберігання різальних ланцюгів

### **Тема 9. Правила експлуатації бензомоторних і електромоторних пилок при звалюванні лісу**

Правила експлуатації бензомоторних пилорізних конструкцій.  
Правила експлуатації електромоторних пилок різних конструкцій.

### **Тема 10. Механічні колуни.**

Механічні колуни усіх типів. Будова і принцип роботи.  
Гідравлічні колуни.  
Правила і методи раціонального колення дров.  
Регулювання колунів. Основні несправності, причини їх виникнення і способи усунення.

Безпека праці при виконанні робіт.

### **Тема 11. Звалювальні пристрої**

Звалювальні пристрої: клин, звалювальні лопатки, звалювальна вилка, важелі, домкрати, гідроклин. Будова і принцип роботи гідроклина. Підготовка гідроклина до роботи. Основні вимоги експлуатації гідроклина.

### **Тема 12. Допоміжні пристрої на лісосічних роботах**

Призначення та будова допоміжних пристроїв, які використовуються на лісосічних роботах: переносні лебідки для зняття завислих дерев, снігоочишувачі на базі бензопил, переносні електростанції та інші засоби малої механізації

### **Тема 13. Поточний ремонт пилок**

Поточний ремонт пилок в процесі їх експлуатації при звалюванні лісу.

### **Тема 14. Круглопилісні верстати для поперечного розпилювання довгоття**

Круглопилісні верстати для поперечного розпилювання довгоття.  
Принципальні схеми пилення.

Кінематичні схеми і конструктивні особливості верстатів. Основні технологічні дані. Способи кріплення пил.

Прийоми пуску і зупинки робочих органів верстата. Контроль якості розпилювання.

Безпека праці при виконанні робіт.

### **Тема 14. Круглопилісні верстати для поперечного розпилювання. Слешерні пристрої.**

Круглопилісні верстати для поперечного розпилювання. Складові частини верстатів і їх принцип дії. Механізми налагодження верстатів. Порядок обслуговування верстатів. Несправності, причини їх виникнення і способи їх усунення.

Слешерні пристрої. Конструктивні особливості. Регулювання і налагодження механізмів.

## **Зміст предмету «Охорона праці»**

### **1. Тема: Правові та організаційні основи охорони праці.**

Зміст поняття «охорона праці», соціально – економічне значення охорони праці. Мета і завдання предмета «охорони праці, обсяг, зміст і порядок його вивчення додаткові вимоги щодо вивчення предмета при підготовці робітників для виконання робіт з підвищеною небезпекою.

Основні законодавчі акти з охорони праці: Конституція України, Закон України про охорону праці, Кодекс законів про працю України, Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричиняють втрату працездатності», основи законодавства України про охорону здоров'я, Закон України «Про пожежну безпеку», Закон України «Про використання ядерної енергії та радіаційну безпеку», Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», Закон України «Про колективні договори і угоди».

Основні нормативно – правові акти з охорони праці. Право громадян на охорону праці при укладенні трудового договору. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Тривалість робочого часу для працівників. Колективний договір, його укладання і виконання. Права працівників на охорону праці під час роботи на підприємстві, на пільги і компенсації за важкі та шкідливі умови праці. Охорона праці жінок і неповнолітніх. Відповідальність за порушення законодавства про працю, небезпечних об'єктів і територій. Об'єкти підвищеної небезпеки та класи їхньої небезпечності. Охорону праці, нормативно – правових актів з охорони праці.

Державне управління охороною праці. Соціальна політика щодо атестації робочих місць за умовами праці на відповідальність вимогам нормативно – правових актів з охорони праці.

Державний нагляд за охороною праці. Органи державного нагляду за охороною праці. Громадський контроль за додержанням законодавства про охорону праці, повноваження і права профспілок та уповноважених найманими працівниками осіб з питань охорони праці.

Навчання з питань охорони праці. Типове положення про порядок навчання і перевірку знань з питань охорони праці, яке встановлює порядок і види інструктажу з охорони праці, форми перевірки знань працівників і посадових осіб.

Поняття про виробничий травматизм і профзахворювань. Нещасні випадки, пов'язані з працею на виробництві і побуті. Безпека праці і здоровий спосіб життя. Алкоголізм і безпека праці. Професійні захворювання і професійні отруєння. Основні причини травматизму і професійних захворювань на виробництві. Основні заходи запобігання травматизму та захворювань на

виробництві: організаційні, технічні, санітарно – виробничі, медико – профілактичні.

Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Соціальна і медична реабілітація працівників. Розслідування та облік нещасних випадків на виробництві, професійних захворювань та отруєнь.

## **2. Тема: Основи безпеки праці в лісовому господарстві. Загальні відомості про потенціал небезпек. Психологія безпеки праці. Організація роботи з охорони праці.**

Загальні питання безпеки праці. Перелік робіт з підвищеною небезпекою, для проведення яких потрібно спеціальне навчання і щорічна перевірка знань з охорони праці.

Загальні відомості про потенціал небезпек. Основні небезпеки під час проведення робіт з професії «лісоруб».

Роботи з підвищеною небезпекою галузі. Вимоги безпеки праці при експлуатації машин, механізмів, обладнання та устаткування, які відносяться до професії «лісоруб». Захист дії від хімічних і біологічних чинників. Зони безпеки та їх огороження. Світлова і звукова сигналізація. Попереджувальні надписи, сигнальні фарбування. Знаки безпеки.

Засоби колективного та індивідуального захисту від небезпечних і шкідливих виробничих факторів у лісовому господарстві. Спецодяг, спецвзуття та інші засоби індивідуального захисту. Захист від шуму, пилу, газу, вібрації, несприятливих метеорологічних умов. Прилади контролю безпечних умов праці, порядок їх використання.

Правила та заходи щодо попередження нещасних випадків та аварій. Вимоги у навчальних, навчально-виробничих приміщеннях навчальних закладів.

Фізіологічна та психологічна основа трудового процесу (безумовні та умовні рефлекси, їх вплив на безпеку праці). технічного устаткування і забруднення навколишнього середовища.

Психологія безпеки праці. Пристосування людини до навколишніх умов в процесі праці (почуття, сприймання, увага, пам'ять, уява, емоції) та їх вплив на безпеку праці.

Психологічні фактори умов праці (ритм і темп роботи) та їх вплив на безпеку праці.

Вимоги нормативно – правових актів про охорону праці щодо безпеки виробничих процесів, обладнання.

Перелік робіт з підвищеною небезпекою та робіт, для яких є потреб в професійному доборі; організація безпеки праці на таких роботах згідно з нормами та правилами.

Запобігання виникнення аварій техногенного характеру. Плани евакуації з приміщень у разі аварії.

## **3. Тема: Основи пожежної безпеки. Вибухонебезпека виробництва і вибухозахист.**

Характерні причини виникнення пожеж: порушення правил використання відкритого вогню і електричної енергії, використання непідготовленої техніки в

пожежонебезпечних місцях, порушення використання опалювальних систем, електронагрівальних приладів, відсутність захисту від блискавки, дитячі пустощі. Пожежонебезпечні властивості речовин.

Організація та технічні протипожежні заходи. Пожежна сигналізація. Горіння речовини і способи його припинення. Умови горіння. Спалах, запалення, горіння, тління. Легкозаймисті і горючі рідини. Займисті, важко займисті і незаймисті речовини, матеріали і конструкції. Поняття вогнестійкості.

Вогнегасні речовини та матеріали: рідини, піна, вуглекислота, пісок, покривало, їх вогнегасні властивості. Пожежна техніка для захисту об'єктів: пожежні машини, автомобілі та мотопомпи, установки для пожежогасіння, вогнегасник, ручний пожежний інструмент, їх призначення, будова, використання на пожежі. Особливості гасіння пожежі у лісовому господарстві. Організація пожежної охорони.

Стан та динаміка в світловій індустрії, аналіз характерних значних промислових аварій, пов'язаних з викидами, вибухами та пожежами хімічних речовин. Загальні закономірності залежності масштабів руйнувань і тяжкості наслідків аварій від кількості: фізико-хімічних властивостей і параметрів пальних речовин, що використовуються в пальній системі.

Теоретичні основи механізму горіння та вибуху. Особливості горіння та вибуху в апаратурі, виробничому приміщенні, неорганізованих газових викидів в замкненому просторі. Механізм горіння аерозолів. Параметри і властивості, що характеризують вибухонебезпеку середовища. Основні характеристики вибухонебезпеки; показники рівня руйнування промислових аварій.

Вимоги щодо професійного відбору та навчання персоналу для виробництва з підвищеною вибухонебезпекою.

Загальні відомості про великі виробничі аварії, їх на типи, причини та наслідки. Вплив технологічних чинників екологічну безпеку та безпеку життя і здоров'я людей. Приклади великих техногенних аварій і катастроф та їх наслідки.

#### **4. Тема: Основи електробезпеки .**

Електрика промислова, статично і атмосферна. Особливості ураження електричним струмом. Вплив електричного струму на організм людини. Фактори, які впливають на ступінь ураження людини електрикою: величина напруги, частота струму, шлях і тривалість дії, фізичний стан людини, вологість повітря. Безпечні вимоги звільнення потерпілого від дії електричного струму.

Загальні відомості про 4 – провідну електричну мережу живлення. Фазова і лінійна напруга. Електричний потенціал Землі. Електрична напруга доторкання.

Класифікація виробничих приміщень відносно безпеки ураження працюючих електричним струмом.

Допуск до роботи з електрикою і індивідуальні електрифікованими машинами. Колективні та засоби захисту в електроустановках. Попереджувальні надписи, плакати та пристрої, ізолюючі прилади.

Залучення та захисне заземлення, їх призначення. Робота з переносними електросвітильниками.

Правила безпечної експлуатації електроустановок споживачів.

Захист від статичної електрики. Захист будівель та споруд від блискавки.  
Правила поведінки під час грози.

## **5. Тема: Основи гігієни праці, виробничої санітарії. Медичні огляди.**

Поняття про гігієну праці як систему організаційних, гігієнічних та санітарно-технічних заходів. Шкідливі виробничі фактори (шум, вібрація, іонізуючі випромінювання тощо), основні шкідливі речовини, їх вплив на організм людини. Дії вірусів, інфекції, що передаються через кров, біологічні рідини, які спричиняють порушення нормальної життєдіяльності людини, викликають гострі та хронічні захворювання.

Лікувально-профілактичне харчування.

Фізіологія праці. Чергування праці та відпочинку. Виробнича гімнастика. Додержання норм піднімання і переміщення важких речей неповнолітніми і жінками.

Основні гігієнічні особливості праці з професії «лісоруб».

Вимоги до опалення, вентиляції та кондиціонування повітря виробничих, навчальних та побутових приміщень. Правила експлуатації систем опалення та вентиляції навчальних та побутових приміщень. Види освітлення. Природне освітлення. Штучне освітлення: робоче та аварійне. Правила експлуатації освітлення.

Санітарно-побутове забезпечення працівників. Щорічні медичні огляди працюючих.

## **6. Тема: Надання першої допомоги потерпілим при нещасних випадках.**

Основи анатомії людини. Послідовність, принципи й засоби надання першої допомоги. Основні принципи надання першої допомоги: правильність, доцільні дії, швидкість, рішучість, спокій. Запобіжні заходи щодо інфікування СНІДом під час надання першої допомоги при пораненнях, припиненні кровотечі з ран, носа вуха тощо.

Засоби надання першої допомоги. Медична аптечка, її склад, призначення, правила користування.

Способи реанімації. Штучне дихання способом «з рота в рот» чи «з рота в ніс». Положення потерпілого і дії особи, яка надає допомогу. Непрямий масаж серця. Порядок одночасного виконання масажу серця та штучного дихання.

Види електротравм. Правила надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

Перша допомога при ударах, вивихах, переломах, розтягненні зв'язок.

Припинення кровотечі з рани, носа, вуха, легень, стравоходу. Перша допомога при пораненнях. Правила накладання пов'язок, їх види.

Надання першої допомоги при знепритомленні (втраті свідомості), шоку, тепловому чи сонячному ударі, обмороженні. Опіки, їх класифікація. Перша допомога при хімічних і термічних опіках, опіку очей.

Перша допомога при запорошуванні очей. Способи промивання очей.

Ознаки отруєння і перша допомога потерпілому. Способи надання допомоги при отруєнні чадним газом алкоголем, нікотинном.

Транспортування потерпілого. Підготовка потерпілого до транспортування. Вимоги до транспортних засобів.

Підсумкова атестація з предмета.

## СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Апостолук С.О. та ін. Охорона праці в деревообробній промисловості. Навчальний посібник. – К.: Основа, 2003 р.
2. Винокуров Л.Е., Васильчик М.В., Гаман М.В. Основи охорони праці. Підручник. – К.: Вікторія, 2001.
3. Гірс О.А., Новак Б.І., Кашпор С.М. Лісовпорядкування. Підручник. – К.: Арістей, 2004.
4. Т.Шкіря. Технологія і машини лісосічних робіт. Львів-2003 р.
5. О.А.Ковбасенко, Ю.М.Ковбасенко. Довідник майстра лісу. Харків, 2017 р
6. Канченко Т.В., Панченко М.П. Основи економіки. – К.: Вища школа, 2003.
7. А.Й.Швиденко, О.М.Данілова. Дендрологія.- Чернівці: Рута, 2003 р.
8. В.В.Миронюк та ін. Лісова таксація (навчальний посібник) НУБіП України, Київ-2019 р.
9. Шумега С.С. Технологія художніх виробів з деревини. Підручник.– Львів.: Світ, 2001.
10. Сірко З.С. Лісопильні рами. Монографія. Київ-2016 р.
11. Стискін Г.Н. Інструмент для механічної обробки матеріалів. – К.: Вища школа, 2002.
12. Сірко З.С. Стрічкопилкові верстати та лінії на їх основі. Монографія. Київ, «Освіта України», 2012 р.